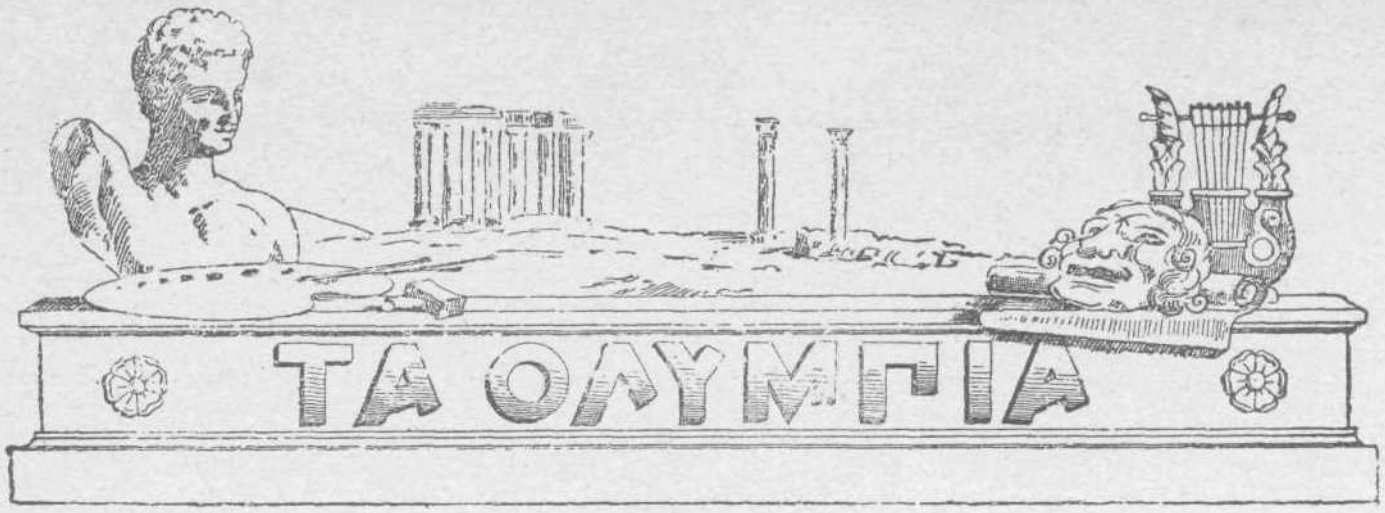

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΑΘΗΝΑΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

ΑΘΗΝΑΙ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1896 — 52 — ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Ο ΟΡΦΕΥΣ ΘΡΗΝΩΝ ΤΗΝ ΕΥΡΥΔΙΚΗΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ
ΕΙΣ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ
ὑπὸ **Γ. ΛΑΜΠΑΚΗ**

ὑφηγητοῦ τῆς Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογίας.

δ'. Χριστιανικὴ τέχνη.

Μάτην, Κύριοι, τὴν πόλιν, ἐν ᾗ ἐγεννήθη ἡ Χριστιανικὴ τέχνη θέλετε ζητήσει ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς.

Τὴν πόλιν ταύτην, οὐδέποτε φῶς ἡλίου ἐρώτισεν, οὐδέποτε τὸ φῶς τῆς ἡμέρας εἶδεν.

Οἱ κάτοικοι αὐτῆς εἰσὶ νεκροί, αἱ ὁδοὶ στεναί, αἱ δὲ πλατεῖαι τόποι συναθροίσεως.

Καίτοι δὲ φόνος οὐδέποτε ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἐγένετο, οὐχ ἧττον οἱ πλεῖστοι νεκροὶ εἰσὶ περονευμένοι, καίτοι δὲ οὐδὲ ῥανὶς ποτὲ αἵματος ὑπὸ τῶν κατοίκων ταύτης ἐξεχύθη, καθημαγμένοι οὐχ ἧττον οἱ πλείστοι τὸν αἰώνιον τοῦ δικαίου ὕπνον ὑπνώττουσιν.

Ἡ πόλις αὕτη ἐστὶν αἱ ἐν Ῥώμῃ, ὑπὸ τὴν γῆν *Κατακόμβαι*.

Τὸ σκότος τούτων ἐστὶ μέγα, ἀλλὰ τὸ ἐν ταύταις διαλάμπον φῶς τοῦ Εὐαγγελίου ἐστὶν ἄπλετον. Ἐν ταύταις ἐγεννήθη ἡ Χριστιανικὴ τέχνη, καὶ διὰ συμβολικῶν γραμμικῶν σχημάτων τὸ πρῶτον παρεστάθησαν αἱ διδασκαλίαι τῆς Χριστιανικῆς πίστεως, ἐξ ὧν βραδύτερον ἡ μεγαλοπρεπὴς ἁγιογραφία τῆς Ἐκκλησίας προῆλθεν.

Ναί, Κύριοι, αἱ Κατακόμβαι εἰσὶν ἡ κοιτὶς καὶ τὸ λίκνον, ἐν ᾧ ἔλαβον ὕπαρξιν ἡ ἀρχιτεκτονικὴ καὶ ἡ ἁγιογραφία καὶ αἱ λοιπαὶ Χριστιανικαὶ τέχναι, αἵτινες σὺν τῷ χρόνῳ ἀνεπτυχθεῖσαι, ἀπετέλεσαν τὰς καλλιμαρμάρους οἰκοδομὰς τῶν Χριστιανικῶν Ναῶν, καὶ τὰ ἐκπάγλου κάλλους ψηφοθετήματα τοῦ Ναοῦ τῆς ἁγίας Σοφίας, μετὰ τῶν λοιπῶν ἀποκλίσεων τῶν λοιπῶν ἀριστουργημάτων τῆς καθόλου Χριστιανικῆς τέχνης.

Οὕτως ἐν τῷ τμήματι τούτῳ θέλομεν ἐξετάσει·

α') Τὴν *ἀρχιτεκτονικήν*.
β') Τὴν *κεραμοπλαστικήν*.
γ') Τὴν *ζωγραφικήν*.
δ') Τὴν *μουσειωτικήν*.
ε') Τὴν *γλυπτικήν*.
ϛ') Τὴν *μεταλλουργικήν*.
ζ') Τὴν *ποικιλτικήν*.
η') Τὴν *νομισματικήν*.
θ') Τὴν *ἐπιγραφικήν*. καὶ
ι') Τὴν *παλαιογραφίαν*

Καὶ ἐν μὲν τῇ **Ἀρχιτεκτονικῇ** ἀνήκουσι πάντες οἱ ἐκκλησιαστικοὶ ρυθμοὶ καὶ αἱ περίοδοι τῶν χριστιανικῶν οἰκοδομημάτων.

Ἐν δὲ τῇ **Κεραμοπλαστικῇ**, αἱ ἐπὶ τῶν ἀρχαίων Βυζαντιακῶν Ναῶν διάφοροι κεραμοπλαστικαὶ διακοσμήσεις μετὰ τῶν μεγίστης σημασίας διαφόρων ἱερῶν μονογραμμάτων.

Ἐν τῇ Ζωγραφικῇ

1. *Αἱ ἐφ' ὑγροῖς ἁγιογραφίαι.*
2. *Αἱ δι' ἐλαίου.*
3. *Αἱ δι' ᾠοῦ.*
4. *Αἱ δι' ἐγκαυστικοῦ.*
5. *Αἱ μινιογραφίαι*
6. *Ἡ ὑελογραφία καὶ*
7. *Ἡ κοσμητική.*

Ἐν τῇ Μουσειωτικῇ

1. opus tessellatum
2. opus Isectie
3. opus vermiculatum
4. opus Alexandrinum

Ἐν τῇ Γλυπτικῇ

1. *Ἡ κυρίως ἐπὶ μαρμάρου γλυπτική.*
2. *Ἡ ξυλογλυπτική.*
3. *Ἡ μικροξυλογλυπτική.*
4. *Ἡ ὀστρακογλυπτική.*
5. *Ἡ ἐπὶ τῶν εὐγενῶν καὶ πολυτίμων*

λίθων χαρακτική καὶ

6. *Ἡ κηροπλαστική, δι' ὕλης κηροῦ ἢ μαστίχης*.ὡς ἡ ἐν τῷ Μεγάλῳ Σπηλαίῳ σεπτὴ εἰκὼν τῆς Θεοτόκου.

Ἐν τῇ **Μεταλλουργικῇ** ἀνήκουσι τὰ διὰ χυτῆς ἢ σφυρηλάτου τέχνης ἐπὶ διαφόρων μετάλλων ἀντικείμενα.

Ἐν τῇ **Ποικιλτικῇ** τὰ καθόλου κεντήματα καὶ ἡ ὑφαντουργική.

Ἐν δὲ τῇ **Νομισματικῇ** τὰ περὶ τῶν Χριστιανικῶν νομισμάτων καὶ τῶν ἐπ' αὐτῶν διαφόρων ἁγιογραφικῶν τύπων.

Ἐν τῇ Ἐπιγραφικῇ

Αἱ διὰ χρωστῆρος, διὰ γλυφάνου ἢ δι' ἀκίδος ἐπιγραφαί.

Ἐν δὲ τῇ **Παλαιογραφίᾳ** τὰ καθόλου χειρόγραφα καὶ τὰ παντὸς εἴδους καλλιγραφικὰ κοσμήματα.

Ἀπὸ τῶν μνημείων δὲ τούτων τῆς τέχνης ἐγεννήθη ὁ νεώτατος κλάδος, ὁ κλάδος τῆς ἀπὸ τῶν *μνημείων Θεολογίας* (Monumentale Theologie), δι' ἧς αὐτὰ τὰ μνημεῖα, αὐταὶ αἱ συμβολικαὶ παραστάσεις *ἔργῳ* παριστᾶσιν, ὅτι *λόγῳ* οἱ λοιποὶ κλάδοι τῆς Θεολογίας ἐκδιδάσκουσιν.

Ὡς ἐν παραδείγματι, πρό τινος σεπτὸς φίλος, ἐν Κρήτῃ Ἱεράρχης, ἐπέστειλεν ἡμῖν εἰκόνα, ἐφ' ἧς παρίστατο βρέφος τετμημένον.

Ἡ παράστασις αὕτη μεθ' ἑτέρας, ἣν συναπέστειλεν ἡμῖν, *ἔργῳ* ἀμφότεραι παριστάσιν, ἡ μὲν τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου, «*Τοῦτό ἐστι τὸ Σῶμά μου*», ἡ δὲ τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου «*Τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλώμενον*».

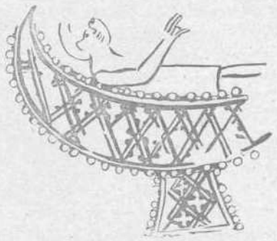

«Τοῦτό ἐστι τὸ Σῶμά μου»

«Τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλώμενον»

Τοιοῦτον, Κύριοι, τὸ εἰς τὰ *τέσσαρα* μέρη διαιρούμενον τῆς Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογίας ὑποκείμενον.

Γ. Ἀξία.

Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε εἰρημένων ἐξάγεται τίς ἡ ἐκ τῆς ἐπιστήμης ταύτης ὠφέλεια καὶ τίς ἡ ἀξία αὐτῆς.

Ἡ Χριστιανικὴ Ἀρχαιολογία, οὕτω λαμπρῶς καὶ ἐν ἐκτάσει τὰ περὶ τῆς *διοικήσεως*, τῆς *λατρείας*, τοῦ *βίου* καὶ τῆς *τέχνης* τῶν ἀρχαίων Χριστιανῶν ἐξετάζουσα, μεγάλας εἰς πάντας τοὺς κλάδους τῆς Θεολογίας προσπορίζεται ὠφελείας.

Ἡ ἐπιστήμη αὕτη ἐνισχύει ἡμᾶς ἐν τῇ πίστει, καταδεικνῦσα τὴν ἀγάπην, μεθ' ἧς οἱ πρῶτοι Χριστιανοὶ ἦσαν προσκεκολλημένοι εἰς τὴν πίστιν καὶ λατρείαν τοῦ Κυρίου, καὶ πῶς ταύτης ἕνεκεν ἐμαρτύρουν, ἔπασχον καὶ ἀπέθνησκον.

Ἡ Χριστιανικὴ Ἀρχαιολογία διαρωτίζει ἡμᾶς περὶ τῆς διδασκαλίας καὶ τῆς πράξεως τῆς πρωτογόνου Ἐκκλησίας· περὶ τοῦ ἀρχαίου τύπου τῆς διοικήσεως, περὶ τοῦ τρόπου καὶ χρόνου τῆς λατρείας τῶν πρώτων Χριστιανῶν, καὶ τῆς βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον διαμορφώσεως τῶν ἱερῶν τελετῶν, ὑπὸ τὸν τύπον, ὑφ' ὃν καὶ νῦν παρ' ἡμῖν αὗται τελοῦνται, χωρὶς τὸ παράπαν νὰ διαστῶμεθα τῆς πίστεως τῶν ἀρχαίων Χριστιανῶν.

Ἡ αὐτὴ ἐπιστήμη τῆς Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογίας, ὡς εἰδικὴ ἱστορία τῆς τέχνης, ἀνερευνῶσα τὴν τέχνην τῶν ἀρχαίων καὶ τῶν μετέπειτα Χριστιανῶν, σπουδαιότατα ἐξάγει πορίσματα εἰς τοὺς περὶ τὴν γενικὴν ἱστορίαν τῆς τέχνης ἀσχολουμένους, οἷα τὰ περὶ τῆς συνεχείας τῆς ἀρχαίας τέχνης ἐν τῇ Χριστιανικῇ τέχνῃ, περὶ τῆς ἐκ ταύτης διαμορφώσεως τῆς Βυζαντιακῆς Χριστιανικῆς τέχνης, καὶ πῶς αὕτη ἐπέδρασε καὶ προκοτίμησε τὴν ἐν τῇ Δύσει μεγάλην τῶν τεχνῶν ἀναγέννησιν.

Ἡ αὐτὴ ἐπιστήμη τῆς Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογίας, ὡς ἐπιστήμη ἱστορικῶς ἐξετάζουσα τὸν θρησκευτικὸν βίον καὶ τὴν θρησκευτικὴν ἀνάπτυξιν τῶν λαῶν, μεγάλα ὡσαύτως παρέχει συμπεράσματα εἰς τε τοὺς περὶ τὰς γενικὰς ἱστορικὰς μελέτας ἀσχολουμένους καὶ εἰδικώτερον εἰς τοὺς περὶ τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἔθνους, ἐν ᾧ αἱ Χριστιανικαὶ ἀρχαιότητες διερευνῶνται καὶ ἐξετάζονται.

Ἂν δὲ διὰ τοὺς ἐν τῇ Δύσει οἰκοῦντας ἡ ἐπιστήμη τῆς Χριστιανικῆς ἀρχαιολογίας, δι' οὗς ἀνωτέρω εἴπομεν λόγους, πολλοῦ λόγου ἀξία ἐστί, δι' ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας, ἐν τῇ γλώσσῃ τῶν ὁποίων συνεγράφησαν τὰ Εὐαγγέλια, καὶ δι' ὧν *ἐδοξάσθη ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου*, μεγίστης σημασίας καὶ μελέτης ἀξία ἐστίν.

Οἱ Χριστιανοὶ Ἕλληνες, ἡμεῖς, μὴ λησμονῶμεν ὅτι δὲν συνδεόμεθα τόσον μετὰ τοῦ δήμου τοῦ Περικλέους, ὅσον μετὰ τῆς ἐποχῆς τῶν Αὐτοκρατόρων τοῦ Βυζαντίου.

Ἅπαν τὸ θρησκευτικὸν ἡμῶν σύστημα, αἱ ἰσχύουσαι τελεταὶ καὶ ἑορταὶ δὲν ἐμορφώθησαν ἐπὶ τοῦ Περικλέους ἐν τῷ Παρθενῶνι, ἀλλ' ἐπὶ τῶν Αὐτοκρατόρων τοῦ Βυζαντίου ὑπὸ τοὺς θόλους τῆς ἁγίας Σοφίας.

Ὁ Ἕλλην ἐνθουσιᾷ εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Παρθενῶνος, ἀλλ' εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας Σοφίας πίπτει μάρτυς!

Ἂν διὰ τὸν πρῶτον ὁμιλεῖ τὸ ἰδανικὸν τοῦ καλοῦ, διὰ τὸν Ναὸν ὅμως τῆς Ἁγίας Σοφίας ὁμιλοῦσιν αὐτὰ τὰ μυχαίτατα πάσης Ἑλληνικῆς καρδίας!

Οἱ Βυζαντιακοὶ Ναοί, εἰς οὓς σήμερον εἰσερχόμενοι προσευχόμεθα, εἰσὶν οἱ αὐτοὶ Ναοί, εἰς οὓς πρὸ ἡμῶν ἐν τῇ αὐτῇ πίστει προσηυχήθησαν οἱ Πατέρες ἡμῶν.

Ἄνδρες Ἑλληνορώνοι γνώμης εἶπον ὅτι τὸ γένος τῶν Ἑλλήνων ἐξηρανίσθη ἀπὸ τοῦ προσώπου τῆς γῆς· ἡ Ἀττικὴ δὲ καὶ αὐταὶ αἱ ἰοστέφανοι Ἀθῆναι, ἀπὸ τοῦ 5ου μέχρι τοῦ 1ου αἰῶνος, ἤτοι ἐπὶ 400 ἔτη, ἔμειναν ἄσπαρτοι, ἀκατοίκητοι, ἔρημοι.

Καὶ ὅμως οὐδεὶς μᾶλλον εὐστέρνος πολέμιος τῆς Ἑλληνολέθρου γνώμης ταύτης, τῶν μνημείων τῆς Χριστιανικῆς ἀρχαιότητος.

Αἱ ἐπὶ τῶν κιόνων τοῦ Παρθενῶνος καὶ τοῦ Θησείου δι' ἀκίδος ἐπιγραφαί, εἰς ἃς πρῶτος ἠσχολήθη ὁ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει σοφὸς Ρῶσσος Ἀρχιμανδρίτης Ἀντωνῖνος, αἱ ἐν τῇ καείσῃ ἀγορᾷ ἐπιγραφαί·

Μήτζης τῆς Δρουγγαρέας (+856).
Εὐπραξίας (+867)
Θωμαΐδος (+921)

ὡς καὶ αἱ ἀνὰ πᾶν τὸ Κράτος ἐπὶ τῶν Χριστιανικῶν μνημείων διεσπαρμέναι Χριστιανικαὶ ἐπιγραφαί, ἄρδην ἀνατρέπουσι τὰς μισελληνικὰς αὐτῶν θεωρίας καὶ διὰ παντὸς διαψεύδουσι τοὺς Ἑλληνορώνους καὶ Ἑλληνορθόρους τούτους ἱστορικούς.

Τοιαῦτα βραχεῖ ῥήματι ἡ τῶν Χριστιανικῶν ἀρχαιοτήτων ἀξία, καὶ τοσαῦτα τὰ ἐκ τούτων τῇ ἐπιστήμῃ τῆς Θεολογίας, τῇ ἱστορίᾳ, τῇ τέχνῃ, καὶ σύμπαντι τῷ Ἑλληνισμῷ, προκύπτοντα πολύτιμα ἱστορικὰ πορίσματα, καὶ ἐπιστημονικὰ συμπεράσματα.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Τὸ πρῶτον τοῦτο μάθημα τῆς Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογίας παραινῶν, ἐλπίζω, Κύριοι, ὅτι ἰσχυρὸς ἐπίκουρος τῇ ἐμῇ ἀσθενείᾳ θέλει ἔλθει ἡ ἐπιμέλεια καὶ ὁ ζῆλος ὑμῶν.

Εὐτυχὴς δὲ ἔσομαι, ἐὰν μετὰ τὰ μαθήματα ταῦτα, ἀναβαίνοντες τὰ ὄρη πρὸς ἐξέτασιν τῶν χριστιανικῶν ἐρειπίων, δύνασθε τοὐντεῦθεν, ἐν μέσῳ τῆς σιγῆς τῆς πέριξ φύσεως, νὰ ἀκούητε τῶν ἀπὸ τῶν Χριστιανικῶν ἐρειπίων ἐξερχομένων φωνῶν τῶν αἰώνων.

Ἡ Ἑλλὰς εἶναι τὸ **μέγα Μουσεῖον** πάσης σοφίας καὶ ἀρχαιότητος.

Ἐνῷ δὲ ὑπὸ προχριστιανικὴν ἔποψιν, καθ' ἑκάστην ἀνερευνᾶται καὶ ἐξετάζεται, ὑπὸ Χριστιανικὴν ἔποψιν τοὐναντίον δεῖται περωτισμένων σκαπανέων πρὸς ἀναδίφησιν τοῦ μεγάλου Χριστιανικοῦ πλούτου, ὃν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Παύλου μέχρις ἡμῶν περικλείει ἐν τοῖς στέρνοις αὐτῆς.

Εἴθε, Κύριοι, ἐν τῷ προσώπῳ ὑμῶν, ἡ σεμνὴ αὕτη ἐπιστήμη νὰ εὕρῃ τοὺς ἀξίους αὐτῆς ἐργάτας, πρὸς δόξαν τῆς τε Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πατρίδος.

Ο ΧΟΡΟΣ

Χορεύουν χορεύουν,
Καθόλου δὲν παύουν,
Ἐκεῖ βασιλεύουν
Τὰ πλούτη, ἡ χαρά.
Γυρίζουν, φωνάζουν,
Σ' τὸ πρόσωπο ἀνάβουν,
Γοργὰ λαχανιάζουν,
Πηδᾶνε γοργά.

Τὰ βλέμματα ἀστράφτουν
Σὰ νᾶναι ζαφεῖρι
Κι' ἀκοίμητη ἀνάφτουν
Σ' τὰ στήθη φωτιά.
Μὲ σίφουνες μοιάζουν
Οἱ ἀμέτρητοι γύροι
Ποῦ σπίτια ρημάζουν
Καὶ πλούσια χωριά.

Μὰ νάσου ἕνας κρότος
Σὰ νᾶναι βολόϊ
Σ' τῆς νύχτας τὸ σκότος
Γροικιέται βουβά,
Κ' ἐκεῖ παρὰ πέρα
Ἀργὸ μοιρολόϊ
Τὸν μαῦρον ἀέρα
Γεμίζει μεμιά.

Σ' τὰ στήθη γροικιέται
Γλυκὸ καρδιοκτύπι,
Σ' τὸ μάτι πλανιέται
Τρεμόσβυστο φῶς—
«Σ' τὴ θύρα ποῦ τρίζει
Τί θέλουνε οἱ κτύποι;»
Σιγὰ ψιθυρίζει
Καθένας χλωμός.

Σὰ φάντασμα μπαίνει
Ψηλὸς ἕνας ξένος,
Σιμά τους πηγαίνει
Σ' τὸ πρόσωπο ἀχνός.
Σὲ μαῦρα κουρέλια
Πλατὺ τυλιγμένος
Κι' ἀρχίζει τὰ γέλοια
Σὰ νᾶναι τρελλός.

Μ' ἀνήσυχο βλέμμα
Τὸν ἔρμο κυττάζουν,
Παγόνει τὸ αἷμα
Καὶ τρέμει ἡ φωνή.
Ἡ κόμη ἀγριεύει,
Κρύον ἱδρῶτα στάζουν.
«Ἐδῶ τί γυρεύει
Ἐκεῖνη ἡ μορφή;»

—

Σ' τὴ μέση πετιέται
Ὁ ἀγνώριστος ξένος,
Καθένας τραβιέται
Μὲ χείλη ἀνοικτά,
Τὸ μέτωπο κλίνει
Καθένας σκιασμένος
Κι' ὁλότρεμος δίνει
Κρυφὴ μιὰ ματιά.

«Σ' ἐμὲ ποιὰ παρθένα
Θὰ γένῃ ὁδηγήτρα;
Ποιὰ κόρη σ' ἐμένα
Δύο λέξεις θὰ πῇ;
Σ' τὰ τόσα στολίδια
Μιὰ πάλη νικήτρα
Σ' τὰ τίμια ξεσκλίδια
Θωρεῖτε δειλοί.

«Κλεισμένος 'ς τὴν ἔρμη
Φτωχὴ κατοικιά μου,
Ἐθέριζε ἡ θέρμη
Πέντ' ἔξη ὀρφανά,
Ἐθέριζε ἡ πεῖνα
Σκληρὰ τὰ παιδιά μου
Κ' ἐγὼ σὰν κ' ἐκεῖνα
Δὲν εἶχα λαλιά.

«Γδυνὸς 'ς τὸ κρεβάτι
Τριγυρίζα μόνος
Μ' ὁλάνοικτο μάτι
Μὲ χέρια ἀνοικτά.
Τὰ μαῦρα τὰ στήθια
Μοῦ ἐθέριζε ὁ πόνος
Κ' ἐκεῖνα βοήθεια
Ζητοῦσαν σιγά.

«Πατέρα, ἐφωνάζαν,
Κ' ἐγὼ δὲ μιλοῦσα,
Τὰ στήθη μοῦ ἐσφάζαν
Ἡ τόσαις φωναίς.
Τὰ δύστυχη ἐκλαίγαν
Ποῦ ἀγάλι βογγοῦσα,
Πατέρα, μοῦ ἐλέγαν,
Πατέρα μὴ κλαίς.

«Τὰ χείλη μου σμίγω
Σ' τ' ἀχνό τους τὸ στόμα
Σωπάσαν γιὰ λίγο·
Σ' τὰ στήθη τὰ κλειῶ.
Παιδιά μου φωνάζω
Καὶ πέφτω 'ς τὸ χῶμα,
Τοῦ κάκου τὰ κράζω
Σὰ νᾶμουν θεριό.

«Πρίν ἔβγουν τ' ἀστέρια,
Λυγνὸς ἀφ' τὴν πεῖνα,
Μὲ τοῦτα τὰ χέρια
Ποῦ ἐτρέμαν φρικτά,
Μὲ τρόμο κρατοῦσα
Σφικτὰ τὴν ἀξίνα.
Νὰ θάψω ζητοῦσα
Τὰ πέντε ὀρφανά.

«Χορέψετε τώρα
Κι' οἱ τρόμοι σας φθάνουν,
Ἐσήμανε ἡ ὥρα
Ποῦ ἐγὼ θὰ χαρῶ.
Ἀκοῦτε ἕνα κρότο;
Τὴν κάσα μου φτιάνουν,
Ἀφίστε με πρῶτο
Σ' τὸ πλούσιο χορό.

«Πρὶν κρύψῃ τὸ σῶμα
Ἡ ἔσπλαχνη ἀξίνα
Θὰ βγάλω ἀφ' τὸ χῶμα
Τὰ πέντε ὀρφανά,
Κι' αὐτὰ νὰ χορτάσουν
Τὴν τόση τὴν πεῖνα,
Κι' αὐτὰ νὰ γελάσαν
Γιὰ πρώτη φορά.»

Σὰν κούφια γροικιοῦνται
Πατήματα κάτου·
Ἡ θύραις κυνιοῦνται,
Ἀνοίγουν, βροντοῦν.
Ὁ γέροντας στρέφει
Γοργὴ τὴ ματιά του,
Τὰ πέντε του βρέφη
Τὰ στήθη του κλειοῦν.

—Καλῶς τὰ παιδιά μου,
Καλῶς τα, τοὺς λέει,
—Σπαράζει ἡ καρδιά μου
Παιδιά μου χρυσά.—
Σφικτὰ 'ς τὴν ἀγκάλη
Τὰ σφίγγει καὶ κλαίει,
Τὸ στῆθός του πάλλει
Σὰ νᾶχε φωτιά.

—Πατέρα γλυκέ μας—
Τὰ δόλια φωνάζουν,
—Θερμὰ φίλησέ μας,
Πατέρα χρυσέ.—
Τὰ πόδια, τὴ μέση
Σφικτὰ τ' ἀγκαλιάζουν,
—Σ' τὰ δύστυχα ἀρέσει
Νὰ μένουν μ' ἐσέ.—

—Ἐλᾶτε παιδιά μου
Κ' ἐσεῖς νὰ χαρῆτε,
Πηδᾶτε σιμά μου
Σ' τὸ πλούσιο χορό.
Ἐμὲ τὸ θλιμμένο
Κυττᾶχτε νὰ ἰδῆτε
Πῶς τώρα μαθαίνω
Γλυκὰ νὰ γελῶ.—

Καθένας μαυρίλα
Θωρεῖ ὁλόγυρά του,
Φρικτὴ ἀνατριχίλα
Σ' τὴν πλάτη γροικᾷ,
Τὸ πόδι νὰ σύρῃ
Τρομάζει ἡ καρδιά του,
Πλατὺ κοιμητῆρι
Τριγύρω κυττᾷ.

Τοῦ ἥλιου προβαίνει
Τὸ φῶς μεσ' 'ς τὴν πλάσι
Καὶ μέσα ἐκεῖ μπαίνει
Σὰ λάμα χρυσή·
Ὁ γέρος τὰ βρέφη
Ζητεῖ νὰ σκεπάσῃ
Κι' ὡς νάτουνα νέφη
Σκορπιοῦνται ἀπ' 'κεῖ.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΡΤΖΩΝΗΣ

ΣΑΟΥΛ

ΤΡΑΓΩΓΙΑ ΒΙΚΤΩΡΟΣ ΑΛΦΙΕΡΗ

ΠΡΑΞΙΣ ΠΕΜΠΤΗ—ΣΚΗΝΗ Γ'.

Σαλούλ, Μελχόλ.

—

Σαούλ

Φάντασμα τρομερό κι' ἀγριωμένο, ἄ ! στάσου !
μὴ σιμώσῃς !... Ἴδες, στὰ πόδια σου προσπέρτω ...
Ποῦ φεύγω ; ἀλλοίμονο ! ποῦ κρύβομαι ; ὦ φρικῶδες,
ἄσπλαχνο φάντασμα, ἡμερώσου ... Ἄχ ! δὲ μ' ἀκούει,
καὶ πάντα ἐμπρός μου, ἐμπρός μου ἀντιβαδίζει ;... Ὦ σχίσου
καὶ καταπιέ με, ὦ γῆ !... νὰ μὴ μὲ σαΐτεύῃ
τῆς φοβερῆς σκιᾶς τὸ θεριωμένο βλέμμα !...

Μελχόλ

Γιὰ ποιὸν θὰ φύγῃς ; ποιὸς σὲ κυνηγᾷ ; Πατέρα,
δὲ μὲ βλέπεις ἐμὲ, δὲ μὲ γνωρίζεις πλέον ;

Σαούλ

Ὦ δόξαστέ μου, ὦ θεέ, πρέπει ἐδῶ νὰ μείνω ;
Ὦ Σαμουήλ, μιὰ μέρα ἀληθινὲ πατέρα,
σὺ τὸ θέλεις ; ἰδού, στὴν προσταγή σου πέφτω
στὸ χῶμα ἐμπρός σου ταπεινός. Μ' αὐτὸ τὸ χέρι
στὴν κεφαλήν μου σὺ μοῦ φόρεσες τὸ στέμμα
τὴν ἐστόλισες σὺ καὶ σὺ ξεστόλισέ την
τώρα, σὺ πάτησέ την. Πλὴν... τὴν πυρωμένη
ρομφαία τοῦ Κυρίου, ποῦ φριχτὴν ἐμπρός μου
θωρῶ,... σὺ ποῦ μπορεῖς, πατέρα, μάκρυνέ την
ὄχι ἀπὸ μένα, ἀπ' τὰ παιδιά μου. Τὰ παιδιά μου
εἶναι ἀπὸ κάθε ἁμάρτημά μου ἀθῶα...

Μελχόλ

Ὦ θέσις,
ποῦ παρόμοια ποτὲ στὸν κόσμον δὲν ἐστάθη !
Παραβλέπεις, πατέρα, γύρε πρὸς ἐμένα...

Σαούλ

Ὦ χαρά !... τί θωρῶ ; τὸ μάτι σου εἰρηνεύει ;
Μ' γέροντα, εἰσακούς ἐσὺ τὴ δέησί μου ;
Τὰ πόδια ἐγὼ δὲ θὰ σ' ἀρήσω, ἂν τὰ παιδιά μου
ἀπ' τὴ σκληρή σου πρὶν καὶ σὺ δὲ μοῦ γλυτώσῃς
ἐκδίκησι.—Τί εἶπες ;... ὦ λαλιά ! «Παιδί σου,
παιδί σου ἦταν ὁ Δαβίδ, κ' ἕως θανάτου
τὸν ἔχεις κατατρέξῃ.» Ὦ ! Τί μοῦ ἐλέγχεις ;... Στάσου !
στάσου !... ποῦ 'ναι ὁ Δαβίδ ; τρέξτε, ζητῆστε, ἂς ἔρθῃ
ἂς μὲ σκοτώσῃ, ἂν θέλῃ, ἂς γίνῃ βασιλέας
μονάχα τὰ παιδιά μου ἂς σπλαγχνισθῇ, καὶ ἂς γείνῃ...—
Ἀλλ' ἀσάλευτος στέκεις ; Αἷμα τ' ἄγριο μάτι,
φωτιὰ 'χει τὸ σπαθί, τὸ χέρι ἀπ' τὰ ρουθούνια
μαύρη φλόγα φυσᾷς καὶ κατὰ μὲ τὴ ρίχνεις...
καὶ νὰ, μ' ἔρταση, νὰ, μὲ καίει· ἄχ ! ποῦ νὰ φύγω ;...
Θὰ τρέξω ἐδῶθε.

Μελχόλ

Δὲ θὰ κατορθώσω τέλος
νὰ σὲ βαστάξω, στὴν ἀλήθεια νὰ σὲ φέρω ;
Ἄχ ! ἄκουσέ με...

Σαούλ

Ἀλλ' ὄχι, κι ἀπὸ δῶ τὸ δρόμο
μέγας μοῦ φράζει ποταμὸς αἷμα γιομάτος.
Ὦ φρίκη ! καὶ στὴ μία καὶ στὴν ἄλλην ὄχθη
σωροὶ μέγας κορμιὰ σφαγμένα τώρα τώρα
θεμωνιασμένος στέκει· ἄχ ! θάνατος εἶν' ὅλα
ἐκεῖ· νὰ φύγω ἐδῶθε πρέπει... Ἀλλὰ τί βλέπω ;
ποιοὶ εἶσθε σεῖς ; ποιοὶ εἶσθε ; — «Τοῦ Ἀβιμέλεχ τέκνα·
ὁ Ἀβιμέλεχ εἶμ' ἐγώ. Σαούλ, ἄ ! τέλος
τρέμε καὶ σύ.»—Ὦ φρίκη ! τὸν γνωρίζω· στάζει
ὅλος αἷμα νωπό, κ' αἷμα δικό μου πίνει.
Ἀλλὰ ποιὸς ἀπὸ πίσω τὰ μαλλιά μ' ἁρπάζει ;
Σὺ Σαμουήλ ; — Τί εἶπε ; πῶς σὲ λίγην ὥρα
ὅλοι μαζί του θὰ βρεθοῦμε ; Μόνος, μόνος
ἐγὼ θὲ νάμαι· τὰ παιδιά μου... —Ἀλλὰ ποῦ εἶμαι ;
Ὅλοι ξάφνου ἐχαθῆκαν μονομιᾶς οἱ ἴσκοι.
Τί εἶπα ; ποῦ 'μαι δῶ ; τί κάνω ἐγώ ; ποιὸς εἶσαι ;
τί ταραχή 'ναι τούτη ; φαίνεταί μου μάχης·
καὶ δὲν ἔφεξε πῶς ; ναί, ταραχή 'ναι μάχης.
Τὴν ἀσπίδα μου εὐθύς, τὸ δόρυ μου, τὸ κράνος
φέρτε μου ἐδῶ· τ' ἅρματα εὐθὺς τοῦ βασιλέα
τ' ἅρματα. Νὰ πεθάνω θέλω πολεμῶντας.

Μελχόλ

Ἄ ! στάσου, ἡσύχασε... Στὴν κόρη σου πατέρα...

Σαούλ

Τ' ἅρματα. λέω, τί κόρη ; εὐθὺς ὑπάκουσέ με.
Ἀσπίδα, κράνος, δόρυ, αὐτὰ εἶναι τὰ παιδιά μου.

Μελχόλ

Δὲ θὰ σ' ἀρήσω ἐγώ...

Σαούλ

Πλιὸ βροντερὰ λαλῆσαν
αἱ σάλπιγγες ; θὰ τρέξω ἐκεῖ· μοῦ σώνει ἐμένα
αὐτό μου τὸ σπαθί. —Ξεμάκρυνε σύ, φύγε,
ὑπάκουσε. Αὐτοῦ τρέχω· ὁ θάνατος ἐκεῖ 'ναι,
ποῦ ἐγὼ ζητῶ.

ΣΚΗΝΗ Δ'.

Σαούλ, Μελχόλ, Ἀβενήρ, μὲ ὀλίγους στρατιώταις ποῦ φεύγουν

Ἀβενήρ

Δυστυχισμένε βασιλέα !...
ποῦ τρέχεις τώρα, ποῦ ; νύχτα φριχτὴ 'ναι τούτη.

Σαούλ

Ἀλλά, γιατί τὴ μάχη ;...

Ἀβενήρ

Ξαφνικὰ πλακῶσαν
οἱ ἐχθροὶ τὸ στράτευμα. Τελείως νικημένοι
εἴμαστ' ἐμεῖς...

Σαούλ

Τελείως ; καὶ σὺ ζῇς, ἀχρεῖε ;

Ἀβενήρ

Ἐγώ ; γιὰ νὰ σὲ σώσω. Τώρ' ἀμέσως ἴσως
ὁ ἐχθρὸς θὰ πλημμυρίσῃ· τὴ σφοδρὴν ὁρμή του
ἂς ξεφύγουμε τώρα· θὰ χαράξῃ ὀστόσο.
Ἐσένα ἐκεῖ στὸ πλάγι μὲ τοὺς λίγους τούτους
θὰ σύρω...

Σαούλ

Ἐγὼ νὰ ζήσω, ἐνῷ ὁ λαός μου σβύνει ;

Μελχόλ

Ἄχ ! μὴν ἀργῇς... αὐξαίνει ὁ θόρυβος, αὐξαίνει...

Σαούλ

Ὁ Ἰωνάθαν... τὰ παιδιά μου... φεύγουν ἴσως
μὲ παραιτοῦν κ' ἐκεῖνα ;

Ἀβενήρ

Ὠμέ ! δυστυχισμένα !...
Τὰ παιδιά σου... ἄχ ! ἐκεῖνα ὄχι δὲν ἐφύγαν.

Σαούλ

Ἕνα ἕνα, σ' ἐννοῶ, στὸν τόπο πεθαμένα
μοῦ πέφτουν...

Μελχόλ

Ὠμέ !... τ' ἀδέλφια μου !...

Ἀβενήρ

Ἄ ! ναί, πλέον
τέκνα δὲν ἔχεις.

Σαούλ

— Τί μοῦ μένει ; ... Σὺ καὶ μόνη
ἀλλ' ὄχι καὶ γιὰ μέ.—Στὰ κρύφια τῆς ψυχῆς μου
ἀπὸ καιρὸ τὰ πάντα ἐγὼ 'χω ἀποφασίσῃ
κ' ἡ ὥρα ἐσήμανε.—Ἀβενήρ, τὸ ὀστερινό μου
πρόσταγμα δέξου. Σὺ τὴν κόρη γλυτώσε μου.

Μελχόλ

Ὄχι· σφιχτά, πατέρα, στὸ κορμί σου γύρω
θὰ πιασθῶ· σὲ γυναῖκα βέλος δὲ θὰ ρίξῃ
ὁ ἐχθρός.

Σαούλ

Παιδί μου !... Ἄ ! σώπα· μὴ μὲ βιάσῃς τώρα
νὰ κλάψω· νικημένος βασιλιᾶς δὲν κλαίει.
Ἀβενήρ, γλύτωσέ την, τρέξε· ἂν ὅμως τύχῃ
ἀνέλπιστα νὰ πέσῃ στῶν ἐχθρῶν τὰ χέρια,
ἄ ! μή, μὴ πῇς πῶς εἶναι τοῦ Σαούλ ἡ κόρη,
πές τους εὐθὺς πῶς εἶναι τοῦ Δαβὶδ γυναῖκα,
καὶ θὰ τὴ σεβασθοῦν. Πήγαινε, τρέξε.

Ἀβενήρ

Ἂν κάτι
ἀξίζω, θὰ σωθῇ, τ' ὁρκίζομαι, ὅμως θέλω
καὶ σέ...

Μελχόλ

Πατέρα,... ἐγὼ δὲ θέλω νὰ σ' ἀφήσω

Σαούλ

Τὸ θέλω ἐγώ, καὶ ἀκόμη ἐγὼ εἶμαι ὁ βασιλέας
Ἀλλὰ οἱ ἐχθροὶ πλακώνουν. Ἀβενήρ, ἄ ! τρέξε·
καὶ στανικῶς, ἂν πρέπῃ, σύρε τὴν μαζί σου.

ΣΚΗΝΗ Ε'.

Μελχόλ.

Ὦ πατέρα μου,... πλέον δὲ σὲ βλέπω πλέον !

Σαούλ.

Ὦ τέκνα, ὦ τέκνα !...—Δυστυχής ! πατέρας ἤμουν.—
Ὦ βασιλέα, μόνος εἶσαι· ἀπὸ τοὺς τόσους
πιστούς σου ἕνας δὲ σοῦ μένει.—Εὐχαριστήθης
τέλος ἀδυσωπήτου Ὑψίστου ὀργὴ φρικώδης ;
Ἀλλὰ μοῦ μένεις σύ, σπαθί μου· στὴν ἐσχάτην
ἀνάγκη γίνε συνεργός μου.— Ἰδού, μὲ αὐθάδεις
ἀλαλαγμοὺς πλακώνει ὁ νικητής· στὰ μάτια
τ' ἀναμμένα ἀδιά τους βλέπω νὰ μοῦ ἀστράφτουν.
καὶ σπαθιὰ μύρια...—Τρέξε, μισημένο γένος·
κἂν τιμημένο ἐδῶ νεκρὸ κορμὶ (1)... θὰ μ' εὕρῃς.

(1) Στὴ στιγμὴ ποῦ ρίχνεται ἀπάνου στὸ σπαθί του ὀρθὸ καὶ πεθαίνει, ἔρχονται πλήθοι οἱ Φιλισταῖοι νικηφόροι μ' ἀναμμένα ἀδιὰ καὶ μὲ σπαθια αἱματωμένα, καὶ καθὼς τρέχουν μ' ἀλαλαγμοὺς κατὰ τὸ Σαούλ, ἡ σκεπὴ τῆς σκηνῆς κατεβαίνει.

ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ

Ἀσώπιος Εἰρ. — Ἄννινος Χαρ. — Ἀραβαντινὸς Π.Σ. — Ἀποστολίδης Ν. — Ἀξιώτης Π. — Ἀντωνόπουλος Α.Ν. — Ἀθηναῖος. — Βερναρδάκης Δ. — Βερναρδάκης Α. Βελλιανίτης Θεόδ. — Βαρδουνιώτης Δημ. — Γιαννουκάκης Μ — Dieterich Karl. — Δάσιος Σ. — Δημητρακόπουλος Π. — Ζέγγελης Ἠλ. — Δὶς Ζωγράφου Εὐγενία. — Ζώης Δ. — Ἠλιάδης Μ. — Κουρτίδης Α. - Καλοσγοῦρος Γ. — Καμπούρογλους Γρ.Δ. — Κονδυλάκης Ἰω. — Καλογερόπουλος Ι. Δ. Κίρις. — Κυρέλλος Β. — Λάμπρος Σ. — Λαμπάτης Γ. — Λάσκαρις Ν. — Λάμπρος Ἀστέρης. — Μανοῦσος Ι. Ἀριστ. - Μαρκορᾶς Γεράσιμος. - Μαλτέζος Κ. - Μαρτζώκης Στέφ. — Μηλιαράκης Σπυρ. — Μωραϊτίνης Τίμος. — Ματσούκας Σ. - Μαλακάσης Α. Μ. — Μάρκος Πόλος. — Νεόφυτος Ἠρ. — Ξενόπουλος Γ. — Παλαμᾶς Κωστῆς. - Παλοῦμπος Βῖτος. - Παπαλεξανδρῆς Ν. — Δὶς Παναγιωτάτου Ἀγγελική. — Πολέμης Ἰω. — Πετρουνάκος Π. Ι. — Πέτρος Βασιλικός. — Παπαντωνίου Ζ. — Ροΐδης Ἐμμ. — Ράδος Ν. Κ. — Ῥίσδης Κ. — Σουρῆς Γ. — Σκοῦφος Θ. - Συνοδινὸς Σ. Π. — Στρατήγης Γεώρ. — Σπηλιωτόπουλος Α. — Σπανδωνῆς Ν. — Τσοκόπουλος Γ. — Φλογαΐτης Θεόδ. — Φιλαδελφεὺς Ἀλέξ. — Φιλήντας Μενέλ. — Φραγκούδης Δ. Μ. Χούμης Ἀνδρ. — Χατζόπουλος Μῆτσος (Μπούμ). — Χρυσανθόπουλος Π. Ι.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ

Ἀ. Κουρτίδης.—Θεατρικὴ λογοδοσία σελ. 2. — Κρίσις περὶ τῆς «Ἀντιόπης» σελ. 268, 275, 282.
Θεόδ. Φλογαΐτης.—Φιλοσοφία τῆς γλώσσης σελ. 347, 357, 366, 373.
Ἠλίας Ζέγγελης.—Τὰ δημόσια ἔξοδα παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησι σελ. 43.
Ἀλέξ. Φιλαδελφεύς.—Ἡ ζωγραφικὴ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησι σελ. 70.—Αἴτια τῆς ἀκμῆς τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς τέχνης σελ. 371, 383.
Γ. Λαμπάκης.—Περὶ χριστιανικῆς ἀρχαιολογίας σελ. 390, 401, 405.
Εἰρηναῖος Ἀσώπιος.—Τὸ πνεῦμα ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ θανάτου σελ. 10, 18.—Κόλασις καὶ Παράδεισος σελ. 226, 234, 242, 250, 258, 266, 274.—Τὸ αἴσθημα ἐν τῷ θεάτρῳ σελ. 378.
Νικόλ. Λάσκαρις.— Οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες σελ. 4, 38.— Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες καὶ τὸ Ἑλληνικὸν θέατρον σελ. 74, 82.—Ἐκ τῶν θεάτρων . . . τῆς καταστοφῆς σελ. 177. — Ἕλληνες διηγηματογράφοι σελ. 184.
Γεώργ. Τσοκόπουλος.—Θεατρικὴ κίνησις σελ. 39.— Ὁ ἔρως εἰς τὰ δράματα τοῦ Σαίξπηρ σελ. 92. — Αἰγυπτιακαὶ ἀναμνήσεις σελ. 309, 318, 327, 335, 343.—Αἰγυπτιακὴ ἔκθεσις σελ. 360.
Λαρισ. Μανοῦσος.—Ἰούλιος Σιμὼν σελ. 239. — Ἐξετάσεις σελ. 259.—Ἀττικαὶ νύκτες σελ. 267—Ἐρνέστος Κούρτιος σελ. 276. — Ἐδμόνδος Γογκοῦρ σελ. 284.—Ἰάκωβος Πολυλᾶς σελ. 293. — Παῦλος Καλλιγᾶς σελ. 330, 341.—Χειμερινὴ ζωὴ σελ. 388. —Ὁ Χριστὸς σελ. 394.
Θάμυρις.—Ἡρόδικος ὁ Συλυβριανὸς σελ. 130.
Ἡρακλῆς Νεόφυτος.—Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες σελ. 146, 154, 168.
Βῖτος Παλοῦμπος.—Περὶ τῆς ἐν Ἰταλίᾳ Ἑλληνοσαλεντινῆς γλώσσης σελ. 248.
. . . . . Περὶ Ἀλεξάνδρου Δουμᾶ (Υἱοῦ) σελ. 10.
. . . . . Ἡ Κυρία μὲ τὰς Καμελίας σελ. 34.
Θεόδ. Βελλιανίτης.—Σπυρίδων Προσαλέντης σελ. 90. —Ἄγγελος Γιαλλινᾶς σελ. 237.—Περικλῆς Τσιριγώτης σελ. 290. — Ὁ Μέγας Δοὺξ Κωνσταντῖνος σελ. 308.
Ἠθικὴ καὶ φιλολογία σελ. 322.
Μενέλ. Φιλήντας.—Τὰ δημοτικά μας τραγούδια σελ. 322.
Κ. Α. Καιροφύλας. — Λαυρέντιος Στεκκέττης σελ. 362, 375.
Λεωνίδας Ζώης. — Ὁ Πετράρχης καὶ ὁ Πατὴρ τῆς Λαύρας (Μετάφρασις) σελ. 381.
Γεώργιος Καλοσγοῦρος.—Ἡ σκηνὴ ὡς ἠθικὸς θεσμὸς (Μετάφρασις) σελ. 338, 351.—Σαοὺλ σελ. 408.

Karl. Dieterich. — Ἀχιλλεὺς Παράσχος. Ψυχολογικὴ μελέτη σελ. 290, 298, 306, 314.
Ἀθηναῖος.—Μία συναυλία σελ. 152.—Ἀπὸ τὰ θέατρα. Λουδοβίκος ια΄ σελ. 334. — Γεώργιος Βιζυνὸς σελ. 186.
Ν. Σπανδωνῆς.—Βλάσιος Γαβριηλίδης σελ. 210, 218.
. . . . . Φωκιανὸς σελ. 211.
Α. Ν. Βερναρδάκης. — Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες σελ. 294, 300, 310, 315.
Σπυρ. Δάσιος.—Δύο Καλλιτέχναι σελ. 227.
Μποέμ.—Ἡ ποίησίς μας σελ. 234. — Νέα βιβλία σελ. 242.
. . . . . .—Χαρίλαος Τρικούπης σελ. 176.
. . . . . .—Δ. Κοκκίδης σελ. 142.
. . . . . .—Τὸ Ἡμερολόγιον ἐν Ἀγγλίᾳ σελ. 58.
. . . . . .—Προκόπιος Οἰκονομίδης σελ 338.
Δημ. Βαρδουνιώτης.—Ὀλύμπια ἄγομεν σελ. 160.
Ἀλέξ. Ῥαγκαβῆς.—Ἀνέκδοτος ἐπιστολὴ σελ. 346.—Ἀνέκδοτος ἐπιστολὴ σελ. 354.
Κ. Ν. Ῥάδος.—Americana σελ. 354.
Κ.—Τὰ θανάσιμα σελ. 349.
Γεώργιος Πώπ.—Μεταμεσονύκτιαι Ἀθῆναι σελ. 3, 2[illegible]
Κομήτης. — Ὀγδοηκοντούτης Ὀλυμπιονίκης σελ. 42.
Γεώρ. Καλλισπέρης. — Γερμανικὰ ἐξάμηνα σελ. 46.
Μίλτος.—Τὸ ψυχοσάββατον σελ. 115.

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Γεράσ. Μαρκοράς.— Στὴν ἐλπὶ ἀποκάτω σελ. 219.—Σὲ μιὰ φωτογραφία τοῦ Ἰακ. Πολυλᾶ σελ. 297.
Γ. Σουρῆς.—Στὸ Στάδιον σελ. 4.
Κ. Παλαμᾶς.—Τὸ Δρᾶμα καὶ ὁ Ἥρως σελ. 6.—Εἰς τὰ ἀνάγλυφα τῆς Ἀρτέμιδος σελ. 55. — Στὴν ἐρημιὰ σελ. 130.
† **Ἀχιλλεὺς Παράσχος.**—Εἰς λεύκωμα Κόρης σελ.46. —Ἐπιτύμβιον σελ. 46.
† **Γ. Βιζυηνός.**—Φθινόπωρον σελ.22.—Ἄγρυπνος πόνος σελ. 185.—Ὁ Μάρτης σελ. 189.
Ἰωάν. Πολέμης.—Τὸ ἐρημόσπητο σελ. 11.—Ὁ ὕμνος τῶν ἀγγέλων σελ. 50. — Ἀποκρατικο σελ. 82.—Πένταθλον. Ἡ Μοῦσα σελ. 123.
Στέφ. Μαρτζώκης. — Σ' ἕνα τυφλὸ ζητιάνο σελ. 118. Ὁ πρῶτος δάσκαλός μου σελ. 269. — Οἱ ἀδελφοὶ σελ. 292.— Στὴν Ἄννα σελ. 317.— Ἡ Αὐγὴ σελ. 349.—Στὸ Χριστὸ σελ. 393.—Ὁ Χορὸς σελ. 407.
Π. Σ. Συνοδινός.—Τὸ σκυλὶ τῆς διακονιάρας σ. 400.
Γ. Στρατήγης.—Ὁ πεζοπόρος σελ. 27.
Μ. Δ. Γιαννουκάκης.—Τάχα σελ. 27. — Ψυχοσάββατον σελ. 78.
† **Ἰάκωβος Πολυλᾶς.** — Εἰς τὸν θάνατον τοῦ Διονυσίου Σολωμοῦ σελ. 324.
† **Ν. Φλογαΐτης.**—Ἐξομολόγησις τοῦ Ἰωάννου Προκοπαίου σελ. 332.
Ἰωάν. Π. Πετρουνάκος.—Ὁ ἄθαφτος σελ. 63. — Σὲ μιὰ πεθαμένη σελ. 143.— Ὁ Μάης σελ. 206. — Ἡ φιλημένη σ. 302.
Ἀξιώτης. — Ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Ἀχιλλέως Παράσχου σελ. 181.
[illegible]ς **Μωραϊτίνης.**— Τραγούδια τῆς στρατῶνός μου σελ. 8.—Ἡ πρωτομαγιὰ σελ. 204.—Τὰ δάκρυά μου σελ. 222.—Τὴν ὥρα ποῦ ἔφυγε σελ. 236.—Τὸ κανδύλι σ. 400.
Πέτρος Βασιλικός.—Γύρνα σελ. 40. — Τὰ Χριστούγεννα τοῦ χωριοῦ σελ. 54.—Τραγοῦδι ἀγάπης σελ. 356.—Σὰν ὄνειρο σελ. 372.
Λάμπρος Ἀστέρης.—Νεκρὸς ἀϊτὸς σελ. 139.—Σὲ μιὰ Σφακιανοπούλα σελ. 331.—Ἡ δοξολογία τῶν ποιμένων σελ. 395.
Μ. Α. Μαλακάσης. — Τὸ στεφάνι τοῦ γάμου σ. 39.—Εἰς ἀνάγλυφον τοῦ Ἀπόλλωνος σ. 255.—Κόρη σελ. 255.—Ἐκ τῶν ἀπορρήτων σελ. 340.
Σπυρ. Ματσούκας. —Ὁ βοσκὸς σελ.380.—Θάνατος τοῦ βοσκοῦ σελ. 389.
Φακ.—Ἀχ! ξεχάνεις σελ. 35. — Φουλιοῦ λουλούδια σελ. 58.
Ἀλέκος Βραχνός.—Στὰ μάτια της σελ. 47.
Ζ. Παπαντωνίου. — Ὑστερινὴ βοήθεια σελ. 47. — Χιονισμένος νεκρὸς σελ. 67.
Ἀδδηρίτης. Σὲ μιὰ δούλα. Στὸ θέατρον Τσόχα σ. 16. —Στὸν Ἅγιον Ἐλευθέριον σελ. 48.— Ὁ χορὸς τοῦ Παλατιοῦ σελ. 72.
Λεβιάθαν.—Ἡ πολιτικὴ κατάστασις σελ. 16. — Ἐπιγράμματα σελ. 48.—Τὰ φῶτα τῶν χρυσοκανθάρων σελ. 72. Ce pauvre Ferdinand σ.72.
Δὶς Μαρίκα Φιλιππίδου.—Ἀνάμνησις σελ. 107.
Πλδμ. —Τραγούδια τῆς αὐγῆς σελ. 119.
Α. Μπουρνιᾶς.—Τραγουδάκι σελ. 135.
Γιάννης Ῥόδης.—Ἡμέρα ἀγάπης σελ. 120.
Ἅγις Θέρος. — Τραγούδια σελ. 147.
Μάρκος Πόλος.—Τὸ ξερονῆσι σελ. 166.
Φαζίλ Νασμή.—Τὸ ἔαρ σελ. 153.
Ν. Παπαλεξανδρῆς. — Τὸ τραγοῦδι τῶν Ἀνδ[illegible]ων σελ. 211.
Νῖνος Γιαλούρης. —Ἀλάθευτος δρόμος σελ. 260.
Ν. Μαρσέλλος.—Κλαίει σελ. 287.
Β. Κυρέλλος.—Δύο ἀκτῖνες σελ. 55.
Γ. Τσοκόπουλος. — Τὰ χριστούγεννα τοῦ τιμονιέρη σελ. 52.
Θ. Βελλιανίτης. — Ἐπίγραμμα σελ. 56.— Ἡ Μάγισσα σελ. 26.
Γ. Βούρβαχης. — Στοχασμὸς σελ. 71.
† **Δ. Παπαρρηγόπουλος.** — Ὁ ἀροαδῶν σελ. 80.
Μ. Δ. Φραγκούδης. — Ἡ ἠχὼ σελ. 364.
Νότης Δούκινας. — Δὲν τὸ πιστεύω ἐγὼ σελ. 356.
Θ. Παπαμιχαήλ. — Τὸ μαργαριτάρι σελ. 323.
. . . . . —Τῆς στιγμῆς σελ. 48.
. . . . . — Τὸ ἰταλικὸν θέατρον σελ. 72.
. . . . . — Στὴν ἀπολεσθεῖσαν διδασκάλισσαν σελ. 75.
Paul Verlain. — Πότε πλέον (μετάφρ.) σελ. 343.
. . . . . — Ἑλληνοσαλεντινὰ τραγούδια σ. 247.

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΑ

Δ. Γρ. Καμπούρογλους.—Γάτος ἀπὸ μηχανῆς σελ 2. — Ὁ Καλικάντζαρος σελ. 52.
Γρηγόριος Ξενόπουλος.—Τὸ μυστικὸ σελ. 14, 23.—Χριστουγεννιάτικο σελ. 52.
Μῆτσος Χατζόπουλος (Μποέμ). — Δὲν φαίνεται σελ. 27, 39. — Χριστουγεννιάτικον εἰδύλλιον σελ. 50. — Μία καρδία σελ. 196.
Κίρις.—Ἀλλ' ἀντ' ἄλλων σελ. 54.
Ν. Λά[illegible]ρις.—Τὰ Χριστούγεννα τοῦ φιλαργύρου σ. 55.
Λάμ[illegible] Ἀστέρης.—Νέος Μεσσίας σελ. 55.

Κ. Ῥίσβης. - Χριστουγεννιάτικο σελ. 56.
Ἰ. Κονδυλάκης. - Φιλανθρωπία σελ. 56.
Πολυπράγμων. — Προφητειῶν τὸ ἀνάγνωσμα σελ. 111.
Εὐάγ. Βενιζέλος. - Ἕνα τσάϊ σελ. 119.
Δὶς Εὐγενία Ζωγράφου.—Ἰωάννα σελ. 122, 131. — Τὸ στοιχειὸ σελ. 186.
Π. Δ. - Αἱ δύο μητέρες σελ. 138.
Ἰωάνν. Πετρουνάκος. Ὁ Γέρος σελ. 238. - Τὸ μνῆμα τοῦ ναύτη σελ. 350.
Γεώργ. Ἀσπρέας. — Μέσ' τὸ ῥημοκλῆσι σελ. 326. — Ὁ σκελετὸς σελ. 336.
Δ. Ι. Καλογερόπουλος. - Τελευταία χαρὰ σελ. 334. — Ὁ Σάτυρος σελ. 358.—Εἰκόνες ἐρειπίων σελ. 372.—Ὁ Κωδωνοκρούστης σελ. 396.
Γεώργ. Στρατήγης. - Ἡ Στρίγγλα ἢ Σφὶγξ σελ. 340.—Ὄνειρον νεκροῦ σελ. 387.
Γιώργης Κρασσᾶς.—Ἕνας πατέρας σελ. 374.
Π. Ἀξιώτης. Καράβι καὶ βαρκοῦλα σελ. 394.
Ι. Π. Χρυσανθόπουλος. - Δύο νύκτες τῶν Χριστουγέννων σελ. 398.
. . . . . Τὰ ζιζάνια τῆς ἑβδομάδος σελ. 8, 16, 24, 32, 48, 64, 72.
. . . . . Λαϊκαὶ εἰκόνες σελ. 328.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Κ. Γ. Ξένος.—Οἱ ξένοι ἐν Ἀθήναις σελ. 12.
Ν. Ἀποστολίδης.—Τὰ συκοφαντούμενα ζῶα σελ. 29, 35.—Περὶ παρασίτων σελ. 370.
Πολυπράγμων.—Τὸ γένειον σελ. 15.— Ὁ θαλάσσιος ὄφις σελ. 60.
Σπ. Μηλιαράκης.—Περὶ ἀνθέων σελ.68.
Θεόδ. Σκοῦφος.—Ithyrhynchotherium Mitzopuli σελ. 98, 108, 114.
† **Βερνάρδος Ὀρστάϊν.** —Περὶ σκορόδου σελ. 139.
Δὶς Ἀγγελικὴ Παναγιωτάτου.—Ἐρεθίσματα σελ.148.
Μ. Ἠλιάδης. — Περὶ γάμου καὶ διαζυγίου ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλλάδι καὶ ἰδίως ἐν Ἀθήναις σελ. 150, 152, 161, 169, 180.
Κ. Μαλτέζος. — Ἀνακάλυψις Ρέντγγεν σελ. 116. — Ἐκ τοῦ προλόγου τοῦ διεθνοῦς δελτίου τοῦμετεωρ. τμήμ. τοῦ Ἀστεροσκοπ. σελ.220.—Ἡ καταιγὶς τῆς 14ης Νοεμβρίου σελ. 386.
Φλεγύας.—Τὰ θαλάσσια λουτρὰ σελ. 250.
Δολῷν.—Καλλιτεχνικὴ ἔκθεσις σελ. 176.
. . . . . —Ὁ τάφος τοῦ Τρικούπη σελ. 183.
Σπ. Δάσιος.—Ὁ Σακουλὲς σελ. 31.
Zschokke.—Συμβουλαὶ σελ. 206.
. . . . . —Διὰ τὰς ἀνυπάνδρους σελ. 359.
Σέσωστρις. — Ἡ ἐκπαίδευσις ἐν Σαγχοὺρ τῆς Αἰγύπτου σελ. 404.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ

Χαρ. Ἄννινος.—Τὰ Παριλύσσια σελ. 7, 68. - Τὸ νεκροταφεῖον τῶν διαμαρτυρομένων σελ. 33.— Ὁ κῆπος τοῦ Κλαυθμῶνος σελ. 127.
Σπυρ. Ἀραβαντινός.—Ἡ κυρὰ Φροσύνη σελ. 11.
Σπυρ. Λάμπρος. — Ἡ Φερενίκη καὶ ἡ κλεφτοπούλα σελ. 25.
[illegible]ίσκαρης. - Ἡ ἅλωσις τοῦ Παλαμηδίου σελ. 28.
. Σπηλιωτόπουλος. - Οἱ ἀγῶνες τῶν Βυζαντίνων σελ. 124.
Ἀνδρ. Χούμης.— Ἱστορικαὶ πληροφορίαι σελ. 206.—Ἱστορικαὶ σημειώσεις σελ. 299.
Α. Ἰ. Μανοῦσος.—Τὸ ἐν Κερκύρᾳ θέατρον τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου σελ. 391.
. . . . . Ἡ στέψις τῶν Τσάρων σελ. 204.
. . . . . Ὁ θάνατος τοῦ Ἀλκιβιάδου (Μετάφρασις) σελ. 363.

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ (ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ)

Ἀλφόνδος Δωδέ.— Ὁ ληστὴς Καστάνα σελ. 78, 88.
Ὀνώριος Βαλζάκ. — Τὸ ἐρυθρὸν Πανδοχεῖον σελ. 202, 212, 246, 254, 270, 278.
François Coppé.— Αἱ χελιδόνες σελ. 325.
Βέργα.— Ἡ Λύκαινα σελ. 402.
..... Ἡ μικρὰ Ἀθιγγανὶς σελ. 302, 307.
..... Ὁ δραπέτης ψύλλος σελ. 31.
..... Φιλοποσία μετὰ θάνατον σελ. 56.
..... Αἱ τέσσαρες μυῖαι σελ. 59.
..... Δύο ὀδίδες σελ. 61.
..... Διάσημοι μονόφθαλμοι σελ. 71.
..... Τὰ δύο ψάρια σελ. 71.
..... Χωλοὶ διάσημοι σελ. 77.

ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ

Μίλτος.—Ἀποκρηνὰ τῶν χωρικῶν σελ. 106.
Νικόλ. Α. Ἀντωνόπουλος. Ἕνας γάμος στὸ Τσύβερι σελ. 243, 253, 262, 268, 286.

ΧΡΟΝΙΚΑ

. . . . . Πολιτικὴ σελ. 2, 10, 18.
. . . . . Ἀθηναϊκὰ χρονικὰ σελ. 42, 49, 65, 74, 82, 91, 97, 106, 114, 121, 129, 138, 146, 151, 160, 168.
. . . . . Τὸ 1896 σελ. 57.

ΕΙΚΟΝΕΣ

Δ. Βικέλας σελ. 1. — Γεώργιος Ἀβέρωφ σελ. 5. — Αἱ ἐργασίαι τοῦ Σταδίου σελ. 5. — Βασιλ. Ναύσταθμος σελ. 9. — Ἡ πλωτὴ δεξαμενὴ τοῦ Ναυστάθμου σελ. 9. — Κουμπερτέν, Τ. Φιλήμων, Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες κατὰ τὴν ἀρχαιότητα σελ. 13. — Ἀλέξανδρος Δουμᾶς Υἱός, Πρόπλασμα Σταδίου σελ. 17. — Ὁ Ἱππότης Δ' Ἀρτανιὰν σελ. 21. — Τὸ Ναύπλιον σελ. 25. — Στάϊκος Σταϊκόπουλος, Τὸ Παλαμήδιον σελ. 29. — Τὸ Νεκροταφεῖον τῶν διαμαρτυρομένων σελ. 33. — Δ. Λ. Κορομηλᾶς, Διομήδης Κυριακός, Τὸ Σκοπευτήριον σελ. 37. Ὁ Ἑλλην. ναὸς ἐν Παρισίοις σελ. 41. Ἀνδριὰς Ἀβέρωφ σελ. 44.

Τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων σελ. 45. — Ἡ Βηθλεὲμ σελ. 49. — Χαμερστάϊν, Ἰω. Πάγκας, Ἡ σύλληψις Χαμερστάϊν σελ. 53. — Διάδοχος Κωνσταντῖνος σελ. 57. — Τὰ ἐρείπια τῆς ἀρχαίας Ὀλυμπίας σελ. 61. — Τὰ Παριλύσσια σελ. 65. — Κλέων Ραγκαβῆς, Κλέβελανδ σελ. 69. — Τὸ Ἐθνικὸν θέατρον σελ. 73. Κοζάκης Τυπάλδος, Γ. Ῥώμας σελ. 77. — Ἡ Ἀπόκρεως σελ. 81. — Θ. Ἀρεταῖος, Φλοκὲ σελ. 85. — Ὁ Ἔμπορος τῆς Βενετίας σελ. 89. — Σ. Προσαλέντης σελ. 90. — Ἰωακεὶμ ὁ Γ'. σελ. 93. — Γ. Ξενόπουλος σελ. 96. — Γερμανὸς Καλλιγᾶς σελ. 97. — Μαρῖνος Βαλλιάνος σελ. 101. — Τὸ μνῆμα τῆς Μητέρας σελ. 105. — Ἀνδρέας Αὐγερινὸς σελ. 109. — Ἡ γέφυρα τῆς Χαλκίδος σελ. 113. — Ὁ Ρέντγγεν σελ. 116. — Λεωνίδας Καλογερᾶς σελ. 117. — Βύρων σελ. 121. — Εὐγενία Ζωγράφου σελ. 122. — Β. Ὀρστάϊν σελ. 125. — Ἰωάννης Μεσσηνέζης σελ. 126. — Κρίσπης σελ. 129. — Μενελὶκ σελ. 132. — Αὐτοκράτειρα τῆς Ἀβυσσινίας σελ. 133. — Τὸ ἔαρ σελ. 138. — Γ. Γρηγορίου σελ. 140. — Ἀ. Κουμπάρης σελ. 141. — Δ. Κοκκίδης σελ. 142. — Τὸ φίλημα τοῦ Ἰούδα σελ. 145. — Νικόλ. Καλλιφρονᾶς σελ. 148. — Χ. Βασιλάκος, Δ. Δεληγιάννης σελ. 149. — Μαραθὼν σελ. 151. — Χαρβάτι, Ἄποψις Μαραθωνείου πεδίου σελ. 155. — Ἀλέξανδρος Βασιλεὺς τῆς Σερβίας σελ. 159. — Τὸ Στάδιον σελ. 162, 163. — Σ. Λούης σελ. 167. — Χ. Τρικούπης 171. — Χ. Τρικούπης 175. — Τὸ παραμύθι τοῦ Πάππου 179. — Ὁ τάφος τοῦ Τρικούπη 183. — Γ. Βιζυηνὸς 186. — Ν. Λύτρας 187. — Δ. Γρ. Καμπούρογλους, Π. Δημητρακόπουλος 191. — Ὁ Σάχης τῆς Περσίας, Κάνναι σελ. 195. Ὁ Τσάρος καὶ ἡ Τσαρίνα 201. Τὸ Στέμμα τῶν Τσάρων, Ἡ ἄμαξα τῆς Μ. Αἰκατερίνης 205. — Γεράσιμος Μαρκορᾶς 209. — Βλ. Γαβριηλίδης 210. Μητροπολίτης Νοβογορόδ, ὁ Γέννερ, Ἰωάννης Φωκιανὸς 213. — Ὁ ναὸς τοῦ Κρεμλίνου 217. — Τὰ Χανία, Τὸ Ἡράκλειον 221. — Οἱ νεοσσοὶ σελ. 225. — Μετὰ τὸν θερισμὸν 234. — Α. Γιαλλινᾶς 237. — Ἀγροτικὴ σκηνὴ 241. — Τὰ πρῶτα βήματα 245. — Ὁ θερισμὸς 249. — Ἀγγελικοῦλα 252. — Αἱ πομφόλυγες 257. — Κεραλκῆς 260. Δημ. Βερναρδάκης 261. — Θερινὴ ἑσπέρα 266. — Ἐρνέστος Κούρτιος 273. = Ἡραῖον 277. — Θερινὴ πρωΐα 282. — Ἰάκωβος Πολυλᾶς 290. — Παρὰ τὴν Κρήνην 301. — Γιὰ τὸ τραπέζι 305. — Ἡ λευκὴ περιστερὰ 313. — Ἡ πρώτη ἐπιστολὴ 321. — Παῦλος Καλλιγᾶς 329. — Προκόπιος Οἰκονομίδης 337. — Τὸ ἀνευρεθὲν Τέκνον 345. — Φιλικὸ παιγνίδι 349. — Ὁ δράκος 353. — Οἱ ἀντίζηλοι 356. — Κατὰ τὴν καταιγίδα 361. — Ὁ νέος καλλιτέχνης 369. — Ἐργαστήριον Ζωγράφου 378. — Χαρμόσυνος ἐπιστολὴ 385. — Νὺξ Χριστουγέννων 593. — Αἱ τρεῖς χριστιανικαὶ ἀρεταὶ 398. — Ὁ Ὀρφεὺς θρηθρηνῶν τὴν Εὐρυδίκην σελ. 405.

ΕΝ ΤΩι ΔΕΛΤΙΩι

Ἑβδομ. φιλολογικὴ ἐπιθεώρησις.

Ἡ Παρισινὴ ἔκθεσις τοῦ 1900. — Βιβλιοκρισία.

Ε. Δομίνιτσις καὶ Ἰ. Καταλάνη.

Οἱ ἄτιμοι.

Γνώμη σοφῶν περὶ Μωσαϊκῆς κοσμογονίας. — Ὁ νεώτερος Λακωνισμός. — Νεκρικὸν νανάρισμα (ποίημα).

Σαλεμὲλ Λακούρ. Ἐργασίαι συνεδρίου ὑπὲρ τῆς πνευματικῆς ἰδιοκτησίας. — Ἡ Γαλλικὴ σχολή.

Ν. Καλογερᾶς. — Φιλολογία. Καλλιτεχνία, Ἱστορία.

Φιλολογία, Καλλιτεχνία, Ἱστορία.

Ἀθηναϊκὰ χρονικά. — Σ. Ξύνδας. — Ἑβδομαδιαία φιλολογικὴ ἐπιθεώρησις.

Ἀθηναϊκὰ χρονικά. — Ποικίλα.

Ἀθαναϊκὰ χρονικά. — Βιοτεχνικὴ Ἀκαδημία. — Μία παράδοσις τῆς Κορέας.

Εἰδήσεις.

Εἰδήσεις. — Ἀνέκδοτα.

Μυθιστόρημα. — Ἀνωφελὴς πλοῦτος Γ. Ὀνὲ μέχρι τοῦ ἀρ. 48.

Εἰδήσεις. — Καλλιτεχνία. — Φιλολογικά.

Καλλιτεχνία καὶ θέατρον. — Φιλολογικά. — Εἰδήσεις.

Ἀθηναϊκὰ χρονικά. — Ἑβδομαδιαία φιλολογικὴ ἐπιθεώρησις. — Συγκριτικὴ μελέτη περὶ Μεγάλου Πέτρου ὑπὸ Θ. Φλογαίτου.

Ἀθηναϊκὰ χρονικά. — Ἑβδομαδιαία φιλολογικὴ ἐπιθεώρησις. Συγκριτικὴ μελέτη περὶ Μεγάλου Πέτρου ὑπὸ Θ. Φλογαίτου.

Τύποις Νομικῆς